

критичним володільцям, закріплюючи при цьому стабільність та законність майнових правовідносин та недопущення самочинних дій. Цей інститут ніяким чином не обмежує прав власників чи інших правоможних осіб на майно, оскільки суд зобов'язаний, якщо визнає право останніх на майно, присудити його відповідній особі.

Отже, на основі аналізу законодавства та цивілістичної науки проявляється тенденція до детального регламентування і встановлення особливого правового режиму правовідносин з приводу нерухомого майна. Це зумовлено великим значенням цього майна і тією «соціальною функцією», що здійснюється за допомогою права власності та інших речевих прав на нерухомість, та її основу – землю. Проте така докладна регламентація не повинна заперечувати та обмежувати саме право власності та інші речеві права на землю та іншу нерухомість, а навпаки, повинна визнавати і захищати, якщо це не суперечить суспільним інтересам.

Список літератури:

1. Підопригора О.А. Речові права в Проекті Цивільного кодексу України. /Реферативний огляд чинного законодавства України. Законодавство про вибори. // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 1998. №2. 2. Власник і право власності /Під ред. Я.М. Шевченко. К., 1994. 3. Чичерин Б.Н. Собственность и государство //Русская философия собственности. XVIII–XX. СПб., 1993. 4. Проект Цивільного кодексу України // Українське право. Число 2(4). Спецвипуск. 1996. 5. Гражданское и торговое право капиталистических государств / Под ред. Е.А.Васильева. М. 1993.

Надійшла до редколегії 25.01.99

О.Б. Андреева

ПРОФІЛАКТИЦІ ПРАВОРУШЕНЬ ПОТРІБЕН ЗАКОН «ПРО УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ В ОХОРОНІ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ»

Конституція проголосила Україну суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Значне місце в Конституції присвячено правам, свободам та обов'язкам людини і громадянина, що в свою чергу є основою для подальшого правового регулювання суспільних відносин у нових умовах розвитку державності України. Тому демократична перебудова суспільства неможлива без зміцнення системи заходів

профілактики правопорушень, порядку та процедури їх здійснення державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, об'єднаннями громадян і окремими громадянами. Але тут важливу роль має відіграти нормативно-правове регулювання відносин, що виникають у сфері запобігання правопорушенням. Одним з таких нормативно-правових актів повинен бути Закон України «Про участь громадськості в охороні громадського порядку».

У цьому Законі необхідно передбачити те, що громадяни України мають право створювати органи громадської самодіяльності для участі в охороні громадського порядку, сприяти правоохоронним та іншим державним органам, службовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань.

Громадськими формуваннями з охорони громадського правопорядку можуть бути народні дружини, зведені загони народних дружин, загони сприяння міліції, асоціації народних дружинників тощо.

Громадські формування з охорони громадського порядку повинні створюватись і діяти на принципах законності, гласності, добровільності її членів.

Загальне керівництво громадськими формуваннями з охорони громадського порядку повинні здійснювати органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи.

Повсякденна діяльність таких формувань організовується, направляється і контролюється органами внутрішніх справ.

Основними завданнями громадських формувань з охорони громадського порядку є: надання допомоги органам внутрішніх справ і підрозділам Національної гвардії України у забезпеченні охорони громадського порядку, запобіганні адміністративним правопорушенням і злочинам, інформування органів та підрозділів внутрішніх справ про вчинені злочини або злочини, які готуються, місця концентрації злочинних угруповувань, сприяння органам внутрішніх справ у виявленні і розкритті злочинів, розшуку осіб, які їх вчинили, захисті інтересів держави, підприємств, установ, організацій, громадян від злочинних посягань, участь в запобіганні дорожньо-транспортним пригодам, участь у боротьбі з дитячою бездоглядністю і правопорушеннями неповнолітніх, надання рекоменда-

цій громадянам стосовно заходів охорони їх житла та особистого майна від злочинних посягань, а також дій щодо запобігання таким злочинам.

Громадські формування з охорони громадського порядку повинні мати право брати участь у забезпеченні охорони громадського порядку разом із працівниками міліції, вживати спільно з працівниками міліції заходів щодо припинення адміністративних правопорушень і злочинів, взаємодіяти з іншими органами громадської самодіяльності, що беруть участь в заходах щодо:

а) ведення індивідуально-профілактичної роботи з особами, схильними до вчинення адміністративних порушень і злочинів;

б) надання допомоги у боротьбі зі злочинами у сфері економіки, пияцтвом, наркоманією, порушеннями правил торгівлі;

в) забезпечення безпеки дорожнього руху, вносити до державних органів, підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності пропозиції щодо запобігання адміністративним правопорушенням і злочинам, виникненню причин і умов, що сприяють їх вчиненню.

Громадські формування з охорони громадського порядку здійснюють свою діяльність під керівництвом органів внутрішніх справ шляхом:

1) спільного з працівниками органів внутрішніх справ патрулювання і виставлення постів на вулицях, майданах, залізничних вокзалах, в аеропортах, морських та річкових портах, розташування підприємств, установ, організацій, навчальних закладів; проведення спільних рейдів з виявлення адміністративних правопорушень та осіб, які їх учинили;

2) участі в заходах правоохоронних органів, спрямованих на боротьбу з окремими видами адміністративних правопорушень;

3) використання засобів масової інформації з метою запобігання вчиненню адміністративних правопорушень і злочинів.

Треба також, щоб у законі були сформульовані і обов'язки членів громадських формувань з охорони громадського порядку:

1) брати активну участь у охороні громадського порядку, припиненні адміністративних правопорушень і злочинів та запобіганні їм;

2) своєчасно повідомляти штаби народних дружин, органи внутрішніх справ, правоохоронні органи про відомі їм факти злочинів, що готуються, або вчинених злочинів;

3) знати й дотримуватись вимог чинного законодавства з питань охорони громадського порядку і вести профілактичну роботу щодо недопущення вчинення адміністративних правопорушень і злочинів на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності та в інших громадських місцях.

Члени громадських формувань під час виконання своїх обов'язків з охорони громадського порядку після обов'язкового пред'явлення посвідчення народного дружинника мають мати право:

1) вимагати від громадян дотримання правопорядку, припинення адміністративних правопорушень і злочинів;

2) у разі підозри у вчиненні адміністративних правопорушень і злочинів, перевіряти у громадян документи, що посвідчують їх особу;

3) затримувати і доставляти до органу внутрішніх справ, штабу народної дружини або громадського пункту охорони порядку осіб, які виявили злісну непокору законним вимогам члена громадського формування з охорони громадського порядку і не виконують вимог щодо припинення адміністративного правопорушення;

4) у разі відсутності працівників міліції складати протоколи про адміністративні правопорушення на осіб, які їх скоїли.

Це лише деякі питання, які, на мою думку, повинні бути законодавчо закріплені в Законі «Про участь громадськості в охороні громадського порядку», і тоді згаданий закон надасть громадянам України можливість навести належний порядок у своїй державі.

Надійшла до редколегії 21.12.98.

В.А. Гуменюк

ДО ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗБРОЮ»: ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ

Сучасні умови життя вимагають невідкладного прийняття Закону України «Про зброю», що пояснюється необхідністю врегулювання на законодавчому рівні багатьох питань, які стосуються обігу зброї. У наш час відносини в сфері обігу зброї та засобів самооборони врегульовано багатьма нормативними актами різної юридичної сили, більшість з яких – накази МВС України. Склалася навіть парадоксальна ситуація: обіг засобів